

2019

**Výsledková evaluace
specifických cílů OP PIK**

Část 2: Výsledková evaluace SC 1.2

PŘÍADOVÁ STUDIE

„PROGRAM PODPORY SLUŽBY INFRASTRUKTURY“

Výstup veřejné zakázky „**Výsledková evaluace specifických cílů OP PIK: Část 2: Výsledková evaluace SC 1.2**“ zadané Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Struktura výstupů a jejich barevné rozlišení:

- 1) **Vstupní zpráva**
- 2) **Závěrečná zpráva včetně manažerského shrnutí**

Dodavatel:

PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

Moravská 758/95, 700 30 Ostrava-Hrabůvka

IČ: 28576217

tel.: +420 595 136 023, web: <http://rozvoj-obce.cz/>, e-mail: info@rozvoj-obce.cz

PROCES

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D.

Ing. Ivana Foldynová, Ph.D.

Ing. Petr Proske

PhDr. Andrea Hrušková

Ing. David Kubáň

Ing. Eva Poledníková, Ph.D.

Finální verze předaná zadavateli dne 13. června 2019.

.....
Ing. Ivana Foldynová, Ph.D., prokurista

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Případové studie jednotlivých projektů v rámci programu.....	5
2.1 SMART Innovation Center Ostrava.....	5
2.1.1 Anotace projektu	5
2.1.2 Motivace k realizaci projektu – potřeby a problémy.....	5
2.1.3 Klíčové podmínky pro úspěšnou realizaci projektu	5
2.1.4 Projektové aktivity a výstupy	5
2.1.5 Hodnocení navázaných spoluprací.....	6
2.1.6 Hodnocení přínosu a kvality služeb	6
2.1.7 Hodnocení obsazenosti inovační sítě	6
2.1.8 Přínosy a dopady projektu.....	6
2.1.9 Udržitelnost dopadů projektu po konci implementace	7
2.2 Vědeckotechnický park COMTES FHT	8
2.2.1 Anotace projektu	8
2.2.2 Motivace k realizaci projektu – potřeby a problémy.....	8
2.2.3 Klíčové podmínky pro úspěšnou realizaci projektu	8
2.2.4 Projektové aktivity a výstupy	8
2.2.5 Hodnocení navázaných spoluprací.....	9
2.2.6 Hodnocení přínosu a kvality služeb	9
2.2.7 Hodnocení obsazenosti inovační sítě	9
2.2.8 Přínosy a dopady projektu.....	9
2.2.9 Udržitelnost dopadů projektu po konci implementace	10
3. Shrnutí.....	11
Seznam grafických prvků	12

1. Úvod

Tento dokument je externí přílohou závěrečné zprávy evaluace s názvem „Výsledková evaluace specifických cílů OP PIK: Část 2: Výsledková evaluace SC 1.2“, realizované v průběhu roku 2019. Předmětem evaluace bylo zhodnocení toho, zda bylo skutečně dosaženo plánovaných výsledků specifického cíle „SC 1.2: Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích“, spadajícího pod Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (dále jen „OP PIK“). Cílem evaluace bylo posouzení, jak podpora z Evropských strukturálních i investičních fondů přispěla k dosažení specifického cíle včetně hodnocení 3E (Hospodárnost, Účelnost, Efektivnost). Zjištění jsou zobecněna za účelem efektivnějšího nastavení intervencí v příštích letech.

Součástí evaluačních aktivit bylo zpracování případových studií vybraných typových a „best practice“ projektů v každém ze 4 programů podpory v rámci Specifického cíle 1.2 OP PIK. Případové studie slouží k bližšímu pochopení mechanismu průběhu podpory za účelem zodpovězení evaluačních otázek a doplnění dalších evaluačních metod využitých v rámci realizace zakázky. Tato studie je výstupem analýzy dvou vybraných projektů v rámci programu podpory s názvem „SLUŽBY INFRASTRUKUTRY“.

Hlavním cílem programu je prostřednictvím dotací zkvalitňování služeb podpůrné inovační infrastruktury, která povede ke zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a mezi veřejným a podnikovým sektorem zaměřeným zejména na realizaci nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb. Tyto aktivity povedou ke zlepšení mezisektorové spolupráce a podmínek pro rozvoj inovačních firem a konkurenční výhody jako zásadního prvku ovlivňujícího efektivitu celého inovačního systému v ČR.

2. Případové studie jednotlivých projektů v rámci programu

2.1 SMART Innovation Center Ostrava

Případová studie projektu „SMART Innovation Center Ostrava“ (CZ.01.1.02/0.0/0.0/16_074/0007392), datum zahájení projektu 30. 9. 2016, rozpočet projektu 282 626 141 Kč.

2.1.1 Anotace projektu

Projekt je zaměřen na vytvoření infrastruktury pro subjekty orientované do oblasti vědy, technologie a inovačního podnikání zejména s delší historií, které pomohou zapojit do podnikání také začínající podnikatelské subjekty, což je plně v souladu s cílem výzvy a programu. Dojde k vybudování nového vědeckotechnického parku v Ostravě, jehož základním záměrem je nejenom podpořit hospodářský rozvoj regionu, rozvoj konkurenceschopnosti a přenos výsledků výzkumu a vývoje na trh, prostřednictvím vytvoření prostředí pro podporu inovativního podnikání v oblasti technologicky orientovaných záměrů zaměřených na SMART REGIONS, ale také podpořit rozvoj užší spolupráce podnikatelských subjektů s vysokými školami a vědeckými pracovišti.

2.1.2 Motivace k realizaci projektu – potřeby a problémy

Základní motivací realizace projektu je stále se zvyšující tlak evropské legislativy v oblasti problematiky opatření k zamezení a zmírnění vlivů globálního oteplování v oblasti městských aglomerací a sídelních regionů. Dochází ke vzniku souborných legislativních opatření, regulací, a ekonomických stimulací (včetně dotačních programů na podporu zavádění nových technologií a služeb) s cílem uzpůsobit sídelní aglomerace tak, aby byly energeticky minimálně náročné, maximálně využívaly obnovitelné zdroje energií, vytvářely „přátelské“ prostředí k životu a práci obyvatel.

Touto problematikou se v ČR mimo jiné zabývá Centrum kompetence SMART REGIONS, zřizované Technologickou agenturou ČR. Efektivitu tohoto centra kompetence snižuje fakt, že nedisponuje soustředěným pracovištěm v podobě inovačního centra, které by výrazně přispělo k fungování aktivit centra kompetence a rozšířilo jeho pole působnosti. Koncentrované pracoviště zároveň poskytuje možnost na vlastní budově prokazovat nové směry v oblasti budov SMART.

Motivace k umístění inovačního centra na území Moravskoslezského kraje vychází z faktu, že tento kraj se potýká s problémy kvality životního prostředí, kvality bydlení a dalších prvků městské infrastruktury, které mají být dle výše uvedené legislativy prostřednictvím aktivit SMART řešeny.

2.1.3 Klíčové podmínky pro úspěšnou realizaci projektu

Vzhledem k faktu, že inovační centrum je budováno v rámci dlouhodobě fungující struktury centra kompetence, a že jeho aktivity reagují na aktuálně řešené problémy vydefinované také evropskou legislativou, nebyly identifikovány výraznější rizika ohrožující realizaci projektu. Klíčovými podmínkami je tak především vhodný výběr lokality, technologií a věcně a odborně správné zpracování projektové žádosti. Klíčové pro fungování inovační struktury je především poptávka po jeho službách ze strany nových i stávajících podniků v oblasti SMART, která byla předem ověřena příjemcem podpory v rámci tvorby studie proveditelnosti.

2.1.4 Projektové aktivity a výstupy

V rámci projektu „SMART Innovation Center Ostrava“ byly realizovány následující aktivity:

- Vybudování polyfunkčního objektu s převládající administrativní funkcí s vlastními obnovitelnými zdroji energií, parkovacího objektu a související technické infrastruktury. Vybudování objektu v podobě, aby splňoval požadavky na budovu s téměř nulovou spotřebou energie, a splňoval

energetickou náročnost A (mimořádně úsporná budova). Objekt bude vybudován v rámci rozestavěného objektu, který je v době přípravy projektu nevyužíván.

Inovační infrastruktura je v rámci projektu vystavěna a zařízena tak, aby mohla poskytovat následující služby:

- **Poradenské služby:** Technologické, patentové, certifikační, marketingové a finanční poradenství, účetnictví a právní poradenství, vzdělávání.
- **Technické služby:** Sekretariát, telefonní centrála, konferenční prostory, dílny, laboratoře, výstavní prostory.

2.1.5 Hodnocení navázaných spoluprací

Fungování inovačního centra v podobě koncentrovaného pracoviště výrazně přispěje ke zkvalitnění a zefektivnění aktuální struktury centra kompetence SMART REGIONS. Zároveň budou do této oblasti spolupráce zapojeny další subjekty, které budou využívat služeb nové inovační struktury. Lze tak předpokládat značné pozitivní dopady na spolupráci v oblasti problematiky SMART.

2.1.6 Hodnocení přínosu a kvality služeb

Pro potenciální uživatele inovačního centra jsou důležité jak plánované poradenské služby, tak služby podpůrného a technického rázu. Nelze říci, že by některé poskytované služby byly nerelevantní nebo zbytečné. Část z nich by si byly schopny subjekty zajistit samy, fakt, že je mohou využít v rámci inovační struktury, jim však činnost výrazně ulehčuje, čímž zůstává více prostředků na prioritní činnost těchto subjektů.

2.1.7 Hodnocení obsazenosti inovační sítě

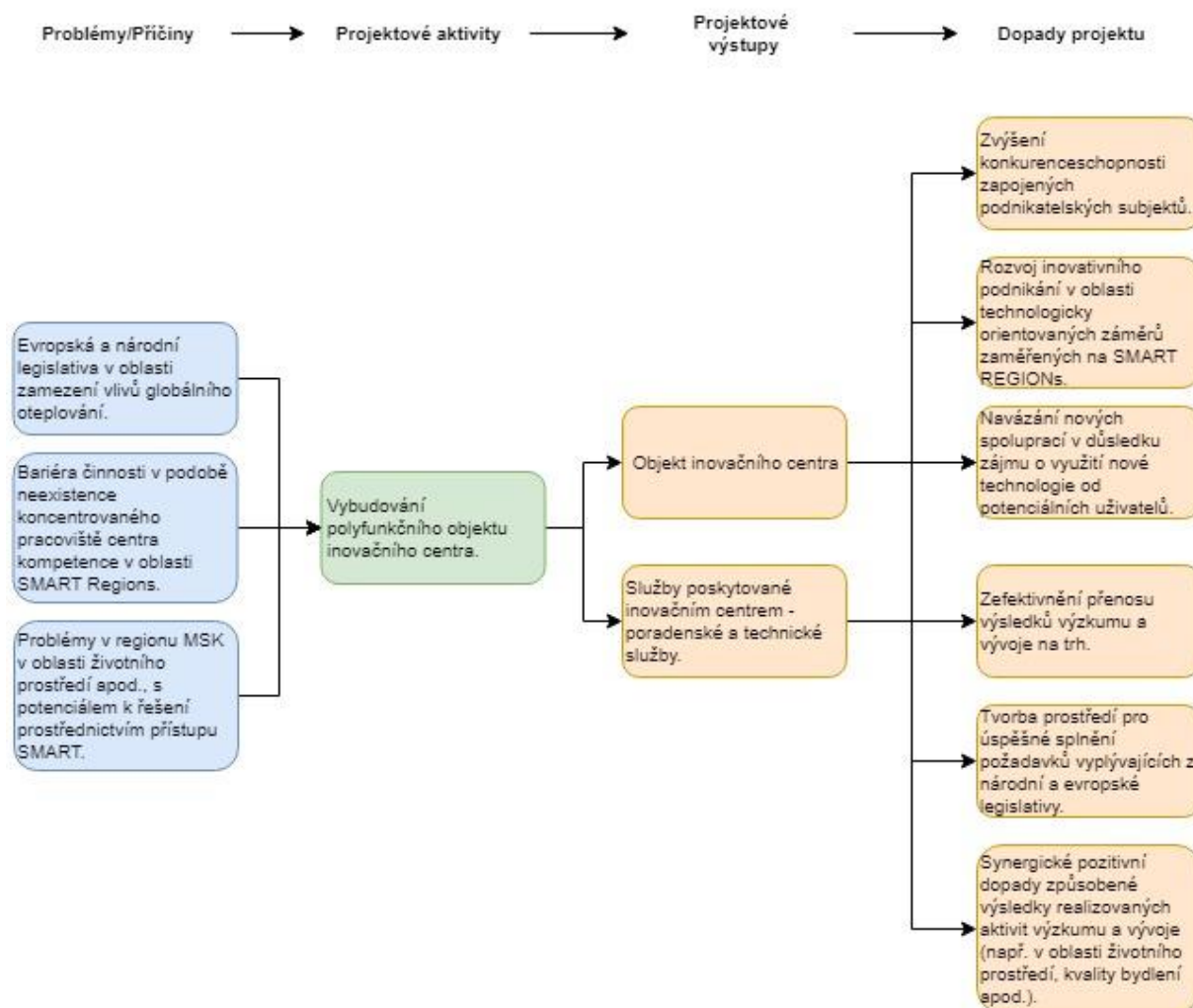
V době tvorby případové studie není inovační infrastruktura v provozu, nelze tak přesně vyčíslit její obsazenost. Její provozovatel však již nyní navázal spolupráci a diskuzi s potenciálními uživateli služeb inovační infrastruktury, a to včetně pořadníku přesahujícího kapacity centra. Lze tak předpokládat, že inovační infrastruktura bude plně využita, a to i z dlouhodobé perspektivy (subjekt, který opustí podnikatelský inkubátor, bude nahrazen dalším subjektem dle zmíněného pořadníku).

2.1.8 Přínosy a dopady projektu

Projekt je aktuálně stále ve své realizaci, tedy v průběhu stavby vědeckovýzkumného parku. K předpokládaným dopadům projektu „SMART Innovation Center Ostrava“ patří zejména:

- Zvýšení konkurenceschopnosti zapojených podnikatelských subjektů.
- Rozvoj inovativního podnikání v oblasti technologicky orientovaných záměrů zaměřených na SMART REGIONS.
- Navázání a udržování úzké spolupráce podnikatelských subjektů s vysokými školami a vědeckými pracovišti.
- Zefektivnění přenosu výsledků výzkumu a vývoje na trh.
- Tvorba prostředí pro úspěšné splnění požadavků vyplývajících z národní a evropské legislativy.
- Synergické pozitivní dopady způsobené výsledky realizovaných aktivit výzkumu a vývoje (např. v oblasti životního prostředí, kvality bydlení apod.)

Obrázek 1: Mechanismus průběhu projektu „SMART Innovation Center Ostrava“

2.1.9 Udržitelnost dopadů projektu po konci implementace

Vzhledem k aktuálnímu vysokému zájmu a poskytované služby ze strany potenciálních uživatelů lze předpokládat dlouhodobé fungování inovační infrastruktury i po ukončení udržitelnosti projektu. Samotný provoz bude financován z příspěvků členů centra kompetence, platem subjektů využívajících jeho služby a další zdrojů příjemce podpory. Lze tak předpokládat dlouhodobé aktivity v oblasti výzkumu a vývoje problematiky SMART a s tím pojené pozitivní dopady nejen v podnikatelském prostředí v České republice.

2.2 Vědeckotechnický park COMTES FHT

Případová studie projektu „Vědeckotechnický park COMTES FHT“ (CZ.01.1.02/0.0/0.0/15_036/0007116), datum zahájení projektu 1. 11. 2016, rozpočet projektu 148 504 800 Kč.

2.2.1 Anotace projektu

Předmětem projektu je vybudování inovační struktury skládající se z vědeckovýzkumného parku a podnikatelského inkubátoru v oblasti výzkumu a vývoje kovových materiálů. Hlavním posláním inovační sítě je vytvoření primárních a podpůrných činností pro aktivity příjemce a jeho partnerů ve výzkumu, vývoji a inovacích kovových materiálů a technologií jejich výroby.

2.2.2 Motivace k realizaci projektu – potřeby a problémy

Motivací pro realizaci projektu je především neexistence inovační infrastruktury v Karlovarském kraji či naplnění kapacit inovačních infrastruktur v kraji Plzeňském. Z předběžného marketingového průzkumu však vyplynulo, že se v této oblasti nachází potenciální uživatelé výstupů projektu v podobě malých a středních firem, jejichž konkurenceschopnost záleží na neustálém vývoji a inovacích v souladu s technologickým pokrokem a mají potenciální zájem o využití služeb vědeckovýzkumného parku a podnikatelského inkubátoru. Samotný projekt je zároveň v souladu s koncepčními dokumenty (Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR do roku 2020; Národní inovační strategie ČR; RIS3 strategie), což také přispívá k validaci jeho potřeby.

2.2.3 Klíčové podmínky pro úspěšnou realizaci projektu

Vědeckovýzkumný park a podnikatelský inkubátor bude vystavěn vědeckovýzkumnou společností, která za 15 let své existence úspěšně realizovala či realizuje cca 55 výzkumných projektů na evropské či národní úrovni a která úzce spolupracuje s akademickou sférou v České republice i zahraničí. Disponuje tak dostatečnými dlouhodobými zkušenostmi v oblasti výzkumu a vývoje, které může uplatnit v rámci poskytování služeb vědeckovýzkumného parku a podnikatelského inkubátoru. Nutnou podmínkou pro úspěšnou realizaci projektu byla především poptávka po plánovaných službách, která byla ověřena realizovanou marketingovou studií.

2.2.4 Projektové aktivity a výstupy

V rámci projektu „Vědeckotechnický park COMTES FHT“ byly realizovány následující aktivity:

- **Vybudování inovační infrastruktury:** Výstavba nové inovační infrastruktury, sestávající se z laboratorních/dílenských a kancelářských ploch a vybudování zázemí pro subjekty umístěné ve vědeckotechnickém parku a podnikatelském inkubátoru (multifunkční sál a prostory pro vzdělávání a mateřskou školu pro děti zaměstnanců firem umístěných ve VTP a PI) a pořízení technického zázemí pro zasídlené firmy (dobíjecí stanice na elektromobily, docházkový systém, WIFI, server a switche).

Inovační infrastruktura je v rámci projektu vystavěna a zařízena tak, aby mohla poskytovat následující služby:

- **Služby administrativní povahy:** vedení účetnictví, překlady a tlumočení, právnícké a auditorské služby, poskytování energií a internetu.
- **Služby výzkumu a vývoje:** analýzy, expertízy, certifikované zkoušky apod.
- **Vzdělávací služby a poradenství:** V oblasti manažerských dovedností, marketingu, finanční poradenství, právní poradenství a poradenství v oblasti transferu technologií.

- **Služby transferu technologií:** Informační a komunikační náležitosti; služby přímo zaměřené na technologické transfery, finanční poradenství.

2.2.5 Hodnocení navázaných spoluprací

Vzhledem k tomu, že projekt je kde dni zpracování případové studie ve stádiu výstavby inovační infrastruktury, nelze explicitně vyhodnotit dopady na navázané spolupráce. Příjemce však po zahájení provozu předpokládá především rozšíření základny spolupracujících subjektů vlivem nového zapojení již fungujících forem či zapojením firem nově vzniklých, a to s cílem vzájemného sdílení služeb a zkušeností dle potřeb jednotlivých subjektů. Lze tak předpokládat, že zapojením podniků do inovační infrastruktury dojde k zvýšení potenciálu spolupráce a zároveň dojde k odstranění bariér, které by mohly spolupráci bránit při neexistenci inovační infrastruktury (vzdálenost, komunikační bariéry, nedostupnost technologií apod.).

2.2.6 Hodnocení přínosu a kvality služeb

Primárním motivem pro využití služeb inovační infrastruktury jsou především služby v oblasti transferu technologií, výzkumu a vývoje. Uživatel služeb prostřednictvím infrastruktury získá výraznou pomoc ve vývoji v oblasti své hlavní činnosti za využití sdílených zkušeností, technologií a postupů a je schopen realizovat inovační a výzkumné aktivity, které by bez prostředků poskytnutých inovační infrastrukturou nebyli realizovali, případně by je realizace stála daleko více času a finančních prostředků. Důležitou roli hrají také služby zaměřené na vzdělávání a poradenství, které zvyšují kvalifikovanost zaměstnanců a tím pádem také inovační potenciál podniků.

Neméně důležité jsou také doprovodné služby v podobně administrativní podpory či levnějších energií a internetu, které pro podniky znamenají snížení nákladů a také odstranění časových bariér, a mohou se tak primárně soustředit na hlavní činnosti svého podniku.

2.2.7 Hodnocení obsazenosti inovační sítě

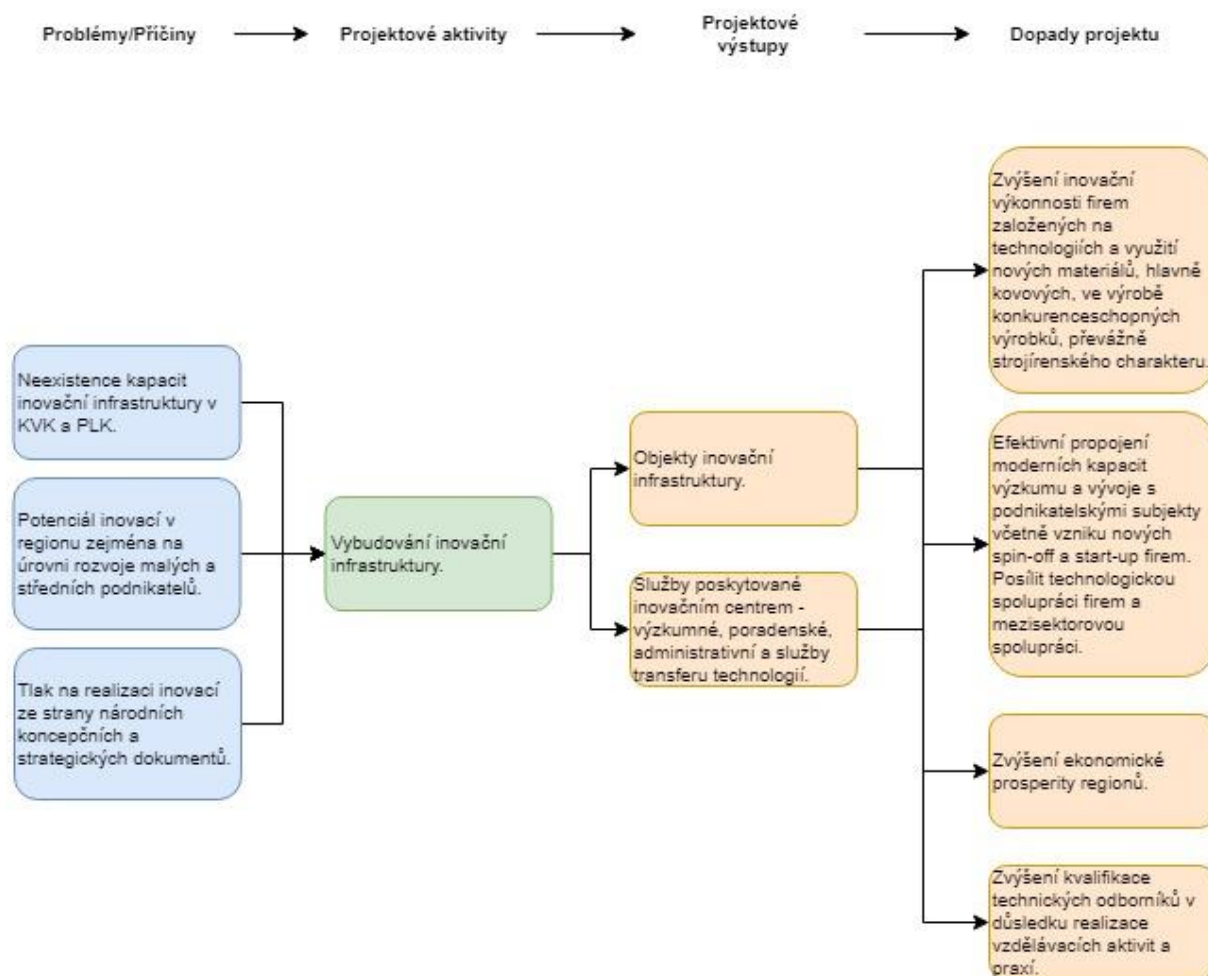
V době tvorby případové studie výstavba vědeckovýzkumného parku a podnikatelského inkubátoru stále probíhá, realizace projektu a spuštění služeb je plánováno na rok 2020. Aktuálně má příjemce nasmlouvány budoucí uživatele služeb ve výši 40 % plánované kapacity centra, po celou dobu realizace projektu probíhají propagační aktivity za účelem naplnění kapacity. Vzhledem k výsledkům marketingového průzkumu, který si příjemce nechal zpracovat, se předpokládá plné naplnění plánovaných kapacit.

2.2.8 Přínosy a dopady projektu

Projekt je aktuálně stále ve své realizaci, tedy v průběhu stavby vědeckovýzkumného parku. K předpokládaným dopadům projektu „Vědeckotechnický park COMTES FHT“ patří zejména:

- Zvýšení inovační výkonnosti firem založených na technologiích a využití nových materiálů, hlavně kovových, ve výrobě konkurenceschopných výrobků, převážně strojírenského charakteru.
- Efektivní propojení moderních kapacit výzkumu a vývoje s podnikatelskými subjekty včetně vzniku nových spin-off a start-up firem. Posílit technologickou spolupráci firem a mezisektorovou spolupráci.
- Zvýšení ekonomické prosperity regionů.
- Zvýšení kvalifikace technických odborníků v důsledku realizace vzdělávacích aktivit a praxí.

Obrázek 2: Mechanismus průběhu projektu „Vědeckotechnický park COMTES FHT“

2.2.9 Udržitelnost dopadů projektu po konci implementace

Po dobu udržitelnosti projektu (15 let) budou služby inovační infrastruktury poskytovány dle pravidel OP PIK 2014 – 2020 konečným příjemcům za zvýhodněných podmínek. Vedle služeb vzdělávacích, služeb administrativní povahy, služeb týkající se transferu technologií a odborného poradenství (v oblasti právní, ochrany duševního vlastnictví, finanční a systému veřejné podpory výzkumu, vývoje a inovací v ČR a v Evropské unii), půjde o zvýhodněné služby ve výzkumu a vývoji formou voucherů.

3. Shrnutí

Program podpory „Služby infrastruktury“ zaměřen na zkvalitňování služeb podpůrné inovační infrastruktury za účelem přispění k plnění specifického cíle 1.2 Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020, který je definován následovně: **Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích**. Projekty podpořené tímto programem tak obecně obsahují aktivity ve formě podpory poskytování služeb inovačním podnikům, provozu inovačních infrastruktur a v odůvodněných případech také podpory rozšíření či výstavby prostor pro inovační infrastruktury, jak je tomu u projektů analyzovaných v této případové studii.

Motivace k realizaci projektů v rámci programu je především neustálý tlak technologického rozvoje, který výrazně snižuje konkurenceschopnost zejména pro malé a střední podniky a pro začínající podnikatele, kteří nejsou schopni z vlastních prostředků požadavky na inovace splnit a nedokáží tak konkurovat větším či dlouhodobě zavedeným podnikům v zahraničí. Trendy tohoto technologického vývoje a požadovaného směru inovací v podnikatelském prostředí v České republice jsou identifikovány v řadě národních koncepčních a strategických dokumentů, které tuto potřebu dokládají a odůvodňují (např. Národní RIS3 strategie, Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR do roku 2020 atd.).

Potenciál rozvoje těchto malých a středních firem spočívá ve využití služeb inovačních infrastruktur, které mohou subjektům výrazně ulehčit výzkumnou a rozvojovou činnost poskytnutím služeb nejen odborného, ale také doprovodného charakteru, které jsou pro cílové subjekty neméně důležité. Problémem však je, že v některých regionech tato inovační infrastruktura neexistuje, případně jsou její existující kapacity naplněny. Program tak podporuje provoz a rozvoj těchto inovačních infrastruktur s cílem podpořit výzkum a rozvoj v rámci relevantních podnikatelských subjektů.

Správné zaměření programu dokládá zejména poptávka po těchto službách ze strany potenciálních uživatelů. Ačkoliv byly oba projekty uvedené v této případové studii ve fázi přípravy či kolaudace, oba příjemci počítají na základě předem provedených marketingových průzkumů a studií proveditelnosti s vysokou obsazeností inovačních struktur. Vzhledem k vysokému finančnímu riziku těchto investic je právě skutečná znalost o potenciálu naplnění infrastruktury klíčovou pro úspěšnou realizaci projektů. Potenciál dokládá také průměrná naplněnost podpořených inovačních struktur 70,5¹ %, přičemž řada infrastruktur podpořených z programu služby infrastruktury je v přípravě či počátcích své činnosti, proto je zde potenciál pro navýšení hodnoty obsazenosti v navazujících letech.

Realizované projekty mají dopad především na podniky, které využívají služeb podnikatelských infrastruktur. Podporují vznik a rozvoj nových či spin-off firem, a poskytují jim možnost budovat svou konkurenceschopnost a realizovat nejen výzkumné aktivity, které by bez pomoci inovační infrastruktury realizovat nemohly. Zároveň poskytování doprovodných administrativních služeb snižuje nároky na tuto činnost, a tak se může energie firem vynaložit na jejich primární účet. Z celkového hlediska tak program podpory Služby infrastruktury zvyšuje inovační a rozvojovou výkonnost podniků a na to navázanou ekonomickou prosperitu regionů. Inovační infrastruktury jsou zaměřeny na podporu výzkumu a vývoje, a přispívají tak k plnění SC 1.2 OP PIK 2014 – 2020.

¹ Zdroj: Průzkum podniků podpořených v rámci programu OP PIK 2014 – 2020 (realizováno v roce 2019)

Seznam grafických prvků

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Mechanismus průběhu projektu „SMART Innovation Center Ostrava”	7
Obrázek 2: Mechanismus průběhu projektu „Vědeckotechnický park COMTES FHT”	10